

Afdeling	: F&C - Financiën	B&W-voorstel:
Naam opsteller voorstel	: Annie Hanssen - Beelen (0495-575524)	DJ-1019796
Portefeuillehouder	: drs. W.P.J. (Wendy) van Eijk	Zaaknummer:
		1010461
		Publicatie:
		Openbaar

Onderwerp

Verzoek Enexis tot versterking eigen vermogen.

Voorstel

Voorstel aan de raad om:

1. Het verzoek van Enexis om een converteerbare hybride aandeelhouderslening ad € 374.293,-- te verstrekken ter versterking van het eigen vermogen van Enexis, in te willigen.
2. De portefeuillehouder W. van Eijk te machtigen het voorgenomen collegebesluit te ondertekenen.

Inleiding

Bij schrijven van 15 april 2020 verzoekt Enexis Holding NV (hierna kortweg Enexis genoemd) haar aandeelhouders, waaronder de gemeente Weert, tot versterking van haar eigen vermogen door middel van het verstrekken van een converteerbare hybride aandeelhouderslening.

Belang Enexis voor Weert

Één van de verbonden partijen van de gemeente Weert is Enexis. Het maatschappelijk/publiek belang van deze vennootschap voor Weert is:

Enexis beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,7 miljoen huishoudens, bedrijven en overheden. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt.

Het bestuurlijk belang is het aandeelhouderschap en stemrecht en het financieel belang is het jaarlijkse dividend. In 2019 werd een dividend ontvangen van € 18.864,--.

De gemeente Weert bezit verhoudingsgewijs slechts een gering aantal (0,0749%) van de aandelen van Enexis. Dit komt omdat de voormalige gemeente Stramproy –bij de privatisering van energiebedrijven- haar Nutsbedrijven heeft overgedragen/ verkocht aan

Weert, 29 april 2020	S		B	W	W	W	W	W
				GG	MvdH	TG	WvE	PS
		akkoord						
		bespreken						
Soort besluit: Besluit college								

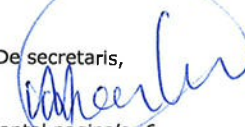
In te vullen door het B&W secretariaat:

- Akkoord
 Niet akkoord
 Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder
 Gewijzigde versie
 Anders, nl.:

Beslissing d.d.: 19 mei 2020

Nummer: 7

De secretaris,

Essent/ Enexis. De gemeente Weert heeft haar Nutsbedrijven destijds verkocht aan Eneco. Eneco is –in tegenstelling tot Enexis- géén netbeheerder, maar een energiebedrijf/ energieleverancier. Enexis heeft alleen overheden als aandeelhouder. Bij energiebedrijven zoals Eneco is dit niet het geval.

Klimaatakkoord

In landelijk, Europees en mondiaal verband zijn afspraken gemaakt om onder andere de energievoorziening te verduurzamen. Voor de plannen en projecten tot 2030 is daarvoor in Nederland het Klimaatakkoord opgesteld. Net als VNG, IPO en vele maatschappelijke organisaties heeft ook Enexis zich achter dit Klimaatakkoord geschaard. Het Klimaatakkoord wordt momenteel omgezet naar concrete plannen in de Regionale Energie Strategieën (RES-en).

De uitvoering van het Klimaatakkoord betekent een grote verandering. Met duurzame energiebronnen en duurzaam energiegebruik bouwen consumenten, bedrijven en overheden samen aan het nieuwe energiesysteem van de toekomst. In een groot deel van Nederland faciliteert Enexis dat systeem en is daarmee randvoorwaardelijk voor de realisatie van de RES-en.

Op sommige plaatsen wordt in de komende twee jaar net zoveel geïnvesteerd in het netwerk als in de afgelopen 30 jaren. Als de werkzaamheden geleidelijk verdeeld kunnen worden over de komende 10 jaren dan is de uitvoering van het Klimaatakkoord voor Enexis haalbaar.

De verzwaring en uitbreiding van de energienetwerken zijn noodzakelijk voor de realisatie van de RES-en en zorgen tot 2030 voor een continue werkstroom en regionale werkgelegenheid.

De uitvoering van het Klimaatakkoord, het faciliteren van particuliere initiatieven, verdergaande digitalisering van het netwerk en het beheer van vitale infrastructuur betekenen voor Enexis een structureel hoger activiteiten- en investeringsniveau. Op basis van de huidige inzichten en berekeningen gaat Enexis tot en met 2030 uit van extra investeringen van in totaal circa € 1,9 miljard. Hogere investeringen leiden tot hogere afschrijvingen en financieringslasten. Deze hogere kosten als gevolg van deze groei mag Enexis (inclusief een gereguleerd rendement) met enkele jaren vertraging, over een periode van 40 jaar, doorberekenen in de tarieven voor huishoudens en bedrijven. Deze groei moet wel (voor)gefinancierd worden.

Versterking eigen vermogen Enexis

Voor deze (voor)financiering heeft Enexis een versterking van het eigen vermogen nodig. De (voor)financiering van de groei is voor alle netwerkbedrijven in Nederland een belangrijk aandachtspunt. Enexis heeft als belangrijk uitgangspunt voor de bedrijfsvoering de focus gelegd op kostenbeheersing. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen. Echter is het daarnaast noodzakelijk om het eigen vermogen te versterken, zodat het financieel fundament verstevigd wordt.

Met het oog op de extra investeringen is continuïteit van het beleid essentieel voor het vertrouwen van de financiële markten in Enexis en daarmee een waarborg voor de toegang van Enexis tot de kapitaalmarkt. Ook in economisch lastige tijden. Om binnen de kaders van dit beleid te blijven, zullen nieuwe investeringen slechts voor 1/3e met vreemd vermogen en dus voor 2/3e met eigen vermogen gefinancierd dienen te worden. Voor de extra investeringen tot 2030 van € 1,9 miljard is dus € 1,3 miljard eigen vermogen nodig, zodat € 0,6 miljard geleend kan gaan worden.

Enexis en (een afvaardiging van) de aandeelhouders – bijgestaan door onafhankelijke adviseurs – zijn tot de conclusie gekomen dat een 'converteerbare hybride aandeelhouderslening' van € 500 miljoen het beste aansluit op de financieringsbehoefte van Enexis, waarbij maximaal aangesloten kan worden bij de belangen van de aandeel-

houders. Voor de financiële markten is het een belangrijk signaal dat de aandeelhouders Enexis steunen bij deze majeure publieke taak.

Verzoek Enexis aan aandeelhouders

In bijgevoegde brief verzoekt Enexis concreet – bij voorkeur naar rato van het aandelenbezit – aan Enexis een lening beschikbaar te stellen conform de condities in de leningovereenkomst voor de converteerbare hybride aandeelhouderslening (bijlage B1).

Enexis verzoekt een lening beschikbaar te stellen van, in totaal voor alle aandeelhouders samen, € 500 miljoen. De hoogte van de lening aan Enexis wordt bij voorkeur bepaald naar rato van het aandelenbezit van de gemeente Weert, zodat bij een eventuele conversie van de lening naar aandelen er geen verwatering op zal treden. De gemeente Weert beschikt over 112.050 aandelen in Enexis Holding N.V. Dit is 0,0749% Het concrete verzoek betreft daarmee een bedrag van € 374.293,--.

Beoogd effect/doel

Enexis is een solide bedrijf dat verantwoordelijk is voor de vitale energie-infrastructuur in onze regio. Met het verstrekken van de lening aan Enexis draagt de gemeente Weert bij aan de groei van Enexis, die op haar beurt de energie-infrastructuur in onze regio betrouwbaar, veilig en betaalbaar houdt, deze vitale infrastructuur beschermt en de verduurzaming faciliteert met voldoende netcapaciteit.

Het voordeel voor aandeelnemers die de hybride lening verstrekken is dat een hogere rente wordt betaald dan voor een gewone schuld. Een robuuste financieringsstructuur draagt bij aan het behoud van de A credit rating. De investeerders in toekomstige Enexis obligaties zullen dit waarderen door ook in de toekomst een lage rente te vragen.

Argumenten

Zoals bij de inleiding is vermeld, vraagt het Klimaatakkoord tot 2030 van Enexis extra investeringen van € 170 miljoen per jaar, in totaal € 1,9 miljard. Gezien de volgende restricties:

- bij een A credit rating past financiering in een verhouding 2/3 eigen vermogen (€ 1,3 miljard) en 1/3 vreemd vermogen;
- Enexis mag maximaal 15% van geïnvesteerd vermogen als hybride leningen aantrekken, die voor 50% als eigen vermogen tellen. Dit kan door uitbreiding van het eigen vermogen met € 500 miljoen vanuit de aandeelhouders,

verzoekt Enexis haar aandeelhouders om naar rato van het aandelenbezit een hybride lening te verstrekken. Voor de gemeente Weert betekent dit een lening van € 374.293.

Gemeenten kunnen op 2 momenten instappen: 15 juli en 30 november (uiterlijk 16 november aanmelden). Een voorstel hierover zal dus uiterlijk in de laatste raadsvergadering vóór 16 november behandeld dienen te worden.

Redenen om een hybride lening te verstrekken zijn: het maatschappelijk belang van Enexis en de marktconforme rentevergoeding voor de lening (waarschijnlijk tussen de 1,5% en 1,8%).

Ook omdat Enexis meedoet aan het Klimaatakkoord en energie-verduurzaming zijn redenen om het verzoek in te willigen.

Waarom is voorfinanciering van de groei nodig?

Voorfinanciering van het hogere activiteiten- en investeringsniveau is nodig omdat binnen het huidige reguleringskader investeringen niet gekoppeld kunnen worden aan inkomsten. Investeringen tellen pas in de volgende reguleringsperiode mee voor de tariefbepaling; in

het tarief komt dan een component voor de afschrijving van de investering. Op die manier duurt het 40 jaar voordat een investering door middel van het tarief wordt gedekt.

Zoals hiervoor vermeld zullen nieuwe investeringen slechts voor 1/3e met vreemd vermogen en voor 2/3e met eigen vermogen gefinancierd dienen te worden. Dit behoort bij een A-rating. Indien Enexis geen A-rating meer zou hebben, dan betekent dat een hogere rente voor leningen en toegang tot financiële markten wordt riskanter. Ook neemt de geloofwaardigheid van Enexis bij investeerders af omdat het een breuk is met het financieel beleid zoals dat jarenlang is gecommuniceerd.

Proces

Tijdens de AvA van 11 april 2019 heeft Enexis reeds kenbaar gemaakt te onderzoeken hoe het eigen vermogen versterkt kan worden. In de Aandeelhouderscommissie (AHC) vergadering van 14 november 2019 is de AHC verzocht mee te denken aan een oplossing voor het financieren van de groei. De ambtelijke adviseurs van de AHC zijn hierna, tezamen met deskundigen (Bureau Zanders) een onderzoek gestart naar de beste oplossing. Hierna hebben over het onderwerp (technische) informatiebijeenkomsten voor de gemeentelijke aandeelhouders plaatsgevonden en de ambtelijke adviseurs (deels virtueel).

Het verzoek van Enexis vraagt om een zorgvuldige afweging van mogelijkheden en belangen en daarvoor dienen processen en procedures doorlopen te worden. Desgewenst is vanuit Enexis expertise beschikbaar voor een toelichting aan raadsleden. Daarbij kan Enexis ook aandacht geven aan de netcapaciteit in de regio Weert en de plannen voor verzwaring en uitbreiding van het netwerk.

Graag heeft Enexis zo snel mogelijk zicht op de mate waarin de aandeelhouders in (willen) gaan op het verzoek. Enexis stelt het zeer op prijs om uiterlijk op 15 juli 2020 geïnformeerd te worden over uw collegevoornemen op haar verzoek. Hiervoor is een format opgesteld (bijlage C). Ook als u bereid bent deel te nemen voor een hoger bedrag dan naar rato van het aandelenbezit, dan verneemt Enexis dat graag. Indien besluitvorming afgerond wordt op uiterlijk 15 juli 2020, dan kan de lening met de gemeente Weert op 29 juli 2020 afgesloten worden. Mocht dat niet haalbaar blijken dan is een tweede instapmoment op 30 november 2020 voorzien, waarvoor de uiterlijke aanmelddatum van 16 november 2020 geldt.

De portefeuillehouder W. van Eijk dient, indien uw college instemt met het voorstel, het bijgevoegde "Mededeling voorgenomen collegebesluit" (bijlage C) te ondertekenen. Het voorgenomen collegebesluit kan dan al naar Enexis gemaïld worden. Indien de gemeenteraad op 14 juli a.s. akkoord gaat met uw voorstel, dan wordt het collegevoorstel definitief en kan Enexis op 15 juli op de hoogte worden gesteld van het definitieve besluit.

Kanttekeningen en risico's

- *Energieleveranciers kunnen failliet gaan.*
De mogelijkheid bestaat dat energieleveranciers failliet gaan en dat Enexis daardoor geen afdracht meer krijgt van netwerkkosten die in de factuur van de leverancier zitten. Dit risico is echter in de regulering beperkt tot 2 maanden van de afdrachten van die leverancier.
- *Niet alle aandeelhouders kunnen/willen naar rato van het aandelenbezit deelnemen aan de converteerbare hybride lening.*
In die situatie zal Enexis op basis van inventarisatie bezien op welke wijze toch tot het totaalbedrag van € 500 miljoen kan worden gekomen. Enexis zal in dat proces de Aandeelhouderscommissie consulteren.

- *Blijft A-rating gegarandeerd?*
De energietransitie – die tot 2050 zal plaatsvinden – geeft veel onzekerheden. Naast de aandeelhouderslening, zelfs na conversie, zal Enexis ook andere bronnen van eigen vermogen moeten aanwenden om de energietransitie te financieren. Dit kunnen bijvoorbeeld hybride obligaties zijn. Afhankelijk van de beschikbaarheid van alternatief eigen vermogen én van het tempo en de omvang van de energietransitie zal conversie wel of niet noodzakelijk zijn.
- *Coronacrisis*
De impact van COVID-19 en de daarmee gepaard gaande overheidsmaatregelen raken, haast vanzelfsprekend, ook Enexis. Dit betreft dan met name maatregelen – zoals voor elk bedrijf- op de korte termijn, zodat zo weinig mogelijk medewerkers en klanten besmet raken met het virus.
Vooralsnog is er geen aanleiding om aan te nemen dat de impact van COVID-19 resulteert in herziening van de PBL berekeningen voor de groei van de investeringen tot 2030. De vraag om versterking van het eigen vermogen is dan ook ongewijzigd door COVID-19.
Mogelijk kan de Coronacrisis wel gevolgen hebben voor de kapitaalmarkt en de rente op leningen.

Financiële, personele en juridische gevolgen

Uitgaande van een rentevergoeding van 1,5%, ontvangt de gemeente Weert jaarlijks een bedrag van € 5.614,--; dit zal in 2021 voor het eerst ontvangen worden. Hier tegenover staan de rentekosten van € 1.871,-- (op basis van de huidige omslagrente van 0,5%), die de gemeente Weert aan (financiële) investeringen toerekent.

Over het daadwerkelijke rentepercentage van de rente vergoeding kan thans nog geen uitspraak worden gedaan. De rentevergoeding voor de lening is marktconform en wordt bepaald door een onafhankelijke deskundige, namelijk Deloitte. Hiervoor heeft Deloitte een uitgebreide analyse gemaakt en uitgangspunten opgesteld. Deze uitgangspunten zijn gecontroleerd en beoordeeld door Bureau Zanders. Op basis van deze uitgangspunten zal de rente op de lening kort voor de startdatum worden vastgesteld.

Duurzaamheid

Dit voorstel heeft een sterke relatie met duurzaamheid omdat het de invulling betreft van het Klimaatakkoord. Tevens staat Weert aan het begin van de energietransitie. Dit betekent ook dat de komende 20 jaar de energie infrastructuur getransformeerd gaat worden. De gemeente heeft hiervoor een routekaart opgesteld, waarin o.a. beschreven staat op welke wijze zij hier invulling aan wil geven. Enexis is een belangrijke speler bij deze transitie en hierbij kan worden meegewogen dat door het verstrekken van een lening de positie ten aanzien van Enexis verbetert. Dit kan een positieve invloed hebben in de aansluiting van de transformatie van het netwerk en de Weerter Routekaart Energietransitie.

Uitvoering/evaluatie

Indien uw college positief staat tegenover het verzoek van Enexis en besluit de raad voor te stellen een converteerbare hybride aandeelhouderslening te verlenen, dan dient (namens het college) portefeuillehouder W. van Eijk bijgevoegde "Mededeling voorgenomen collegebesluit" (bijlage C) te ondertekenen. Voorgesteld wordt haar hiervoor te machtigen.

Indien bijgevoegd raadsvoorstel in de raad van 14 juli a.s. behandeld kan worden, dan kan Enexis op 15 juli 2020 geïnformeerd worden over het definitieve besluit op het verzoek.

Communicatie/participatie

Voorstel agenderen voor de auditcommissie van 15 juni 2020.

Overleg gevoerd met

Intern:

- Miriam Andringa, afdelingshoofd F&C.
- José Cox, beleidsadviseur treasury.
- Patricia Vos, businesscontroller F&C.
- Tjalle Fijlstra, duurzaamheidscoördinator.

Extern:

-

Bijlagen:

- A. Verzoek Enexis.
- B. Condities in de leningovereenkomst voor de converteerbare hybride aandeelhouderslening (B1).
- C. Mededeling voorgenomen collegebesluit (ter ondertekening).
- D. Letter of Comfort Bureau Zanders.
- E. Het voorstel aan de raad.